Europa-Parlamentet
2024-2029

Udvalget om Beskæftigelse og Sociale Anliggender
Formanden

9.4.2025

Johan Van Overtveldt
Formand
Budgetudvalget
BRUXELLES

Om: Udtalelse om mobilisering af Den Europæiske Fond for Tilpasning til Globaliseringen for Afskedigede Arbejdstagere – EGF/2024/003 BE/Van Hool – Belgien (2025/0061(BUD))

I forbindelse med ovennævnte procedure fik Udvalget om Beskæftigelse og Sociale Anliggender til opgave at afgive en udtalelse til Deres udvalg og vedtog at fremsende sin udtalelse i form af en skrivelse.

Udvalget om Beskæftigelse og Sociale Anliggender behandlede spørgsmålet på sit møde den 9. april 2025. På samme møde vedtog det at forelægge Budgetudvalget, som er korresponderende udvalg, nedenstående udtalelse.

Med venlig hilsen

Li Andersson

UDTALELSE

A. der henviser til, at Belgien den 29. oktober 2024 indgav en ansøgning om mobilisering af Den Europæiske Fond for Tilpasning til Globaliseringen for Afskedigede Arbejdstagere (EGF) i overensstemmelse med artikel 8, stk. 1, i forordning (EU) 2021/691 som følge af afskedigelser i Van Hool NV i Belgien i den økonomiske sektor, som er klassificeret under NACE rev. 2 hovedgruppe 29 (Fremstilling af motorkøretøjer, påhængsvogne og sættevogne); der henviser til, at de afskedigelser, som Van Hool har foretaget, er lokaliseret i NUTS 2-regionen Provincie Antwerpen (BE21);

B. der henviser til, at de belgiske myndigheder indgav ansøgningen med henvisning til interventionskriterierne i artikel 4, stk. 2, litra a), i EGF-forordningen, som forudsætter aktivitetsophør for mindst 200 afskedigede arbejdstagere eller selvstændige i løbet af en firemåneders referenceperiode (i dette tilfælde fra den 8. april 2024 til den 8. august 2024) i en virksomhed i en medlemsstat, inklusive arbejdstagere, der er blevet afskediget af leverandører eller producenter i efterfølgende produktionsled; der henviser til, at Kommissionen efter en vurdering af denne ansøgning i overensstemmelse med de gældende bestemmelser i EGF-forordningen konkluderede, at betingelserne for tildeling af økonomisk støtte fra EGF er opfyldt;

C. der henviser til, at ansøgningen vedrører 2 411 afskedigede arbejdstagere (støtteberettigede modtagere), hvis aktivitet er ophørt i ovennævnte økonomiske sektorer;

D. der henviser til, at Kommissionen den 26. marts 2025 vedtog et forslag til afgørelse om mobilisering af EGF til fordel for Belgien for at støtte reintegrationen på arbejdsmarkedet af 2 397 tiltænkte støttemodtagere;

E. der henviser til, at afskedigelserne i Van Hool er forbundet med forskellige faktorer såsom covid-19-pandemiens indvirkning på efterspørgslen efter busser og indvirkningen af krigen i Ukraine på omkostningsstrukturen; der henviser til, at Van Hools gennemsnitlige salg i Europa i perioden 2012-2019 var på 427 enheder om året, men at salget faldt til 287 enheder i 2020 og yderligere til 128 enheder i 2021; der henviser til, at fortjenesten derfor faldt kraftigt, og at stigende inflation og forstyrrede forsyningskæder lagde yderligere pres på virksomhedens marginer; der henviser til, at salget steg igen i 2022 og 2023, men forblev på et niveau tæt på eller under niveauet i 2020; der henviser til, at salgsniveauet før pandemien aldrig blev genvundet, og at Van Hool blev erklæret konkurs ved handelsretten i Mechelen den 8. april 2024; der henviser til, at 2 411 arbejdstagere blev afskediget som følge heraf;

F. der henviser til, at den belgiske industri ifølge sammenslutningen af belgiske virksomheder (VBO) i øjeblikket befinder sig på et lavpunkt; der henviser til, at mere end 5 000 arbejdspladser gik tabt i industrisektoren i første halvdel af 2024 som følge af omstrukturering og konkurs af virksomheder såsom Decathlon, Pfizer, Barry Callebaut, Audi og Sappi;

G. der henviser til, at de fleste af Van Hools tidligere arbejdstagere bor i Lier (Mechelen-distriktet i regionen Antwerpen) og i de omkringliggende kommuner; der henviser til, at industrisektoren traditionelt har spillet en vigtig rolle i Lier, hvilket er grunden til, at

den industrielle tilbagegang har en betydelig indvirkning på Liers arbejdsmarked; der henviser til, at mere end 25 % af arbejdspladserne i Lier var knyttet til industrien i 2020; der imidlertid henviser til, at procentdelen tre år senere, i 2023, faldt med mere end tre procentpoint; der henviser til, at lukningen af virksomheden har medført en betydelig forstyrrelse af det lokale arbejdsmarked, idet arbejdsløsheden ifølge de flamske arbejdsformidlinger (VDAB) steg i april 2024 – den måned, hvor Van Hool indgav konkursbegæring – med 32 % i Berlaar, 23 % i Heist-op-den-Berg, 17 % i Nijlen og 14 % i Lier, hvilket betød, at én ud af ti indbyggere i den erhvervsaktive alder var arbejdsløse i Lier og Berlaar;

H. der henviser til, at Belgien har tilkendegivet, at den samordnede pakke af individualiserede tilbud er blevet udarbejdet i samråd med arbejdsmarkedets parter, jf. artikel 7, stk. 4, i forordning (EGF) 2021/691; der henviser til, at fagforeninger og arbejdsgiverorganisationer er involveret i VDAB's aktiviteter på alle niveauer;

I. der henviser til, at EGF ikke må overstige et maksimalt årligt beløb på 30 mio. EUR (i 2018-priser), jf. artikel 8 i Rådets forordning (EU, Euratom) 2020/2093 af 17. december 2020 om fastlæggelse af den flerårige finansielle ramme for årene 2021-2027;

Udvalget om Beskæftigelse og Sociale Anliggender opfordrer derfor Budgetudvalget, som er korresponderende udvalg, til at indarbejde følgende forslag i det beslutningsforslag, det vedtager:

1. minder om, at formålet med EGF er at udvise solidaritet med støttemodtagerne og yde dem støtte; mener, at den økonomiske støtte fra EGF primært bør rettes mod aktive arbejdsmarkedspolitiske foranstaltninger og individualiserede tilbud, der tager sigte på hurtigt at reintegrere støttemodtagerne i anstændig og bæredygtig beskæftigelse inden for eller uden for deres oprindelige aktivitetssektor; understreger vigtigheden af at gøre arbejdstagerne parate til og støtte dem i forbindelse med den hårdt tiltrængte grønne og digitale omstilling af den europæiske økonomi og det europæiske samfund; gør i den forbindelse på ny opmærksom på den vigtige rolle, som Unionen spiller, herunder gennem EGF, med hensyn til at bidrage til finansieringen af de nødvendige kvalifikationer til den retfærdige omstilling i overensstemmelse med den europæiske grønne pagt;

2. er enig med Kommissionen i, at betingelserne i artikel 4, stk. 2, litra a), i EGF-forordningen er opfyldt, og at Belgien derfor er berettiget til økonomisk støtte på 7 999 015 EUR i henhold til nævnte forordning, hvilket svarer til 85 % af de samlede omkostninger på 9 410 607 EUR og omfatter udgifter til individualiserede tilbud på 9 034 607 EUR samt udgifter til forberedende arbejde, forvaltning, oplysning, offentlig omtale, kontrol- og rapporteringsaktiviteter på 376 000 EUR;

3. bemærker, at Belgien har givet alle nødvendige garantier med hensyn til, at kravene i den nationale lovgivning og EU-lovgivningen vedrørende kollektive afskedigelser er blevet overholdt, og har bekræftet, at principperne om ligebehandling og ikkeforskelsbehandling vil blive overholdt i forbindelse med adgang til de foreslåede foranstaltninger og deres gennemførelse;

4. bemærker, at lavtuddannede og ældre arbejdstagere har langt færre muligheder for at vende tilbage til arbejdsmarkedet i regionen, og at afskedigelserne i Van Hool har ramt

disse sårbare grupper hårdest; minder om profilen for de afskedigede arbejdstagere, idet én ud af tre afskedigede arbejdstagere er over 50 år, og otte ud af ti har uddannelse på sekundærtrinnet eller derunder samt forældede færdigheder, og mener, at der i overensstemmelse med den nedadgående tendens med hensyn til ledige stillinger og den geografiske fordeling heraf vil være behov for at yde yderligere skræddersyet støtte til arbejdstagerne med fokus på opkvalificering og omskoling for at øge arbejdstagernes chancer for at komme i arbejde igen;

5. fremhæver, at Belgien har bekræftet, at de EGF-støttede foranstaltninger ikke vil modtage økonomisk støtte fra andre af Unionens finansielle instrumenter;

6. bemærker, at de individualiserede tilbud til arbejdstagerne er sammensat af følgende foranstaltninger: a) rådgiver inden for intervention af social karakter (SIA) og registrering af arbejdstagere (SIA), b) genplaceringstjenester (administrativ og psykologisk støtte, personlige vurderingsmøder, vurdering af digitale færdigheder, hjælp til jobsøgning eller hjælp til selvstændig erhvervsvirksomhed, rådgivning om indgåelse af ansættelseskontrakter osv.), c) støtte til jobsøgning og arbejdsformidling, d) erhvervsvejledning, e) videreuddannelse, omskoling og erhvervsuddannelse og f) uddannelse på arbejdspladsen; understreger, at der i betragtning af de tiltænkte støttemodtageres alder og uddannelsesprofil bør tages hensyn til disse gruppers særlige behov, når der ydes individualiserede tilbud;

7. understreger navnlig betydningen af artikel 7, stk. 2, i EGF-forordningen, som kræver, at den samordnede pakke tager højde for fremtidige arbejdsmarkedsperspektiver og efterspurgte færdigheder, som er forenelige med overgangen til en ressourceeffektiv og bæredygtig økonomi og med særligt fokus på formidling af de færdigheder, der kræves i den digitale industrielle tidsalder; glæder sig over, at pakkens IKT-uddannelse og yderligere planlagt støtte inden for genplaceringstjenesterne, omfatter sådanne færdigheder, navnlig en vurdering af digitale færdigheder og bestemmelser om, at arbejdstagere kan låne en bærbar computer, modtage oplæring i, hvordan de kan bruge den, og få svar på deres spørgsmål om digitale værktøjer;

8. minder om muligheden for særlige, tidsbegrænsede foranstaltninger inden for den samordnede pakke, hvilket bl.a. omfatter udbetaling af børnepasningsydelser som fastsat i artikel 7, stk. 2, litra b), i EGF-forordningen for at lette jobsøgendes deltagelse i de foreslåede aktiviteter.